

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/121/2015
Identifikačné číslo spisu:	6014200535
Dátum vydania rozhodnutia:	06.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200535.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Marta Tužinská - Farma „TUŠKA“, miesto podnikania Kosorín 152, 960 24 Kosorín, IČO 37 897 764, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, Botanická č. 17, 842 13 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 105/2014 zo dňa 07. februára 2014, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/72/2014-91 zo dňa 15. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/72/2014-91 zo dňa 15. apríla 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), postupom podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil konanie o žalobe na preskúmanie právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy z dôvodu, že žalobkyňa nebola v konaní riadne zastúpená právnym zástupcom, nakoľko predvolanie bolo riadne doručené právnej zástupkyňi (ktorá medzitým vypovedala plnú moc), pričom súd predpokladal, že táto urobila v zmysle § 35b Občianskeho zákonníka neodkladný úkon a upovedomila žalobkyňu o termíne pojednávania, čo je zrejmé aj z toho, že žalobkyňa ospravedlňovala svoju neprítomnosť na pojednávaní. Žalobkyňa mala vedomosť o nutnosti právneho zastúpenia z obsahu uznesenia zo dňa 17. októbra 2014. Krajský súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil, že neboli preukázané dôvody na odročenie (zrušenie) predchádzajúceho pojednávania nariadeného na deň 18. februára 2015 a žiadosť o ospravedlnenie neprítomnosti žalobkyne na pojednávaní neobsahovala vyjadrenie ošetrojúceho lekára. Z okolností prípadu vyvodil, že žalobkyňa nemala záujem na efektívnom konaní a rýchlom rozhodnutí súdu naopak, sťažovala postup súdu v konaní. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (§ 246c O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v rámci odvolacej lehoty odvolanie cestou

novej splnomocnenej právnej zástupkyne Advokátska kancelária Pružincová, s.r.o. (od 30.04.2015). V odvolaní podľa § 205 ods. 2 písm. e/ a § 205 ods. 1 písm. d/ O.s.p. namietala, že na zastavenie konania neboli splnené podmienky, nakoľko vypovedanie plnej moci predchádzajúcou právnou zástupkyňou Mgr. et Mgr. Líviu Kost'ovou jej bolo doručené až 15. apríla 2015, o ospravedlnenie svojej neprítomnosti na pojednávaní nariadenom na deň 15. apríla 2015 požiadal z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu (potvrdenie všeobecného lekára zo dňa 30.04.2015) a vzhľadom na predchádzajúcu dohodu s právnou zástupkyňou požiadala aj o jej ospravedlnenie. Ku dňu pojednávania nemala vedomosť o tom, že by je právna zástupkyňa vypovedala zastupovanie, nebol teda dôvod pre zastavenie konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Po predložení veci na odvolacie konanie bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 02. novembra 2015 doručené oznámenie o odvolaní splnomocnenia na zastupovanie vo veci zo strany splnomocnenca, spolu s dokladom osvedčujúcim prevzatie odvolania splnomocnenia žalobkyňou ako splnomocniteľkou dňa 24. septembra 2015.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) upravujúci v zmysle § 1

- a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve,
- b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) vec preskúmal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a po oboznámení sa s predchádzajúcim priebehom konania v nadväznosti na obsah podaného odvolania dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250a O.s.p., žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Z predloženého spisu krajského súdu vyplýva, že žalobou doručenou krajskému súdu dňa 22. apríla 2014 sa žalobkyňa, právne zastúpená advokátkou Mgr. et Mgr. Líviu Kost'ovou, domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté jej odvolanie a bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Žiar nad Hronom zo dňa 03. decembra 2013, č. 1103/2013/1290 o uložení pokuty vo výške 2500 € za porušenie povinnosti

prevádzkovateľa potravinárskeho podniku podľa zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

Uznesením č. k. 23S/72/2014-41 zo dňa 17. októbra 2014 bola žalobkyňa, vzhľadom na nedostatky plnomocenstva pripojeného k žalobe, vyzvaná na predloženie splnomocnenia udeleného právnomu zástupcovi výslovne pre toto konanie, pričom bola poučená o povinnosti byť zastúpená právnym zástupcom v zmysle § 250a O.s.p. ako aj o procesných dôsledkoch nesplnenia tejto povinnosti. Riadne plnomocenstvo pre Mgr. et Mgr. Líviu Kost'ovú, datované dňa 15. apríla 2014, bolo doložené súdu dňa 31. októbra 2014.

Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie na deň 18. februára 2015, pojednávanie bolo na základe žiadosti právnej zástupkyne, odôvodnenej náhlým zhoršením zdravotného stavu, odročené na deň 15. apríla 2015, predvolanie bolo riadne doručené právnej zástupkyňi dňa 18. februára 2015. Podaním došlým súdu dňa 17. februára 2015 právna zástupkyňa žiadala ospravedlnenie neprítomnosti a odročenie pojednávania z dôvodu hospitalizácie právnej zástupkyne a nesúhlasu žalobkyne so substitučným zastúpením.

Podaním došlým krajskému súdu e-mailom dňa 10. apríla 2015 a následne poštou dňa 14. apríla 2015, právna zástupkyňa oznámila, že dňa 10. apríla 2015 vypovedala udelené Plnomocenstvo z dôvodu straty dôvery jej osoby ako splnomocnenca voči žalobkyňi ako splnomocniteľke.

Elektronickým podaním došlým krajskému súdu dňa 15. apríla 2016 o 06:16 hod. ráno žalobkyňa požiadala o ospravedlnenie svojej neprítomnosti z dôvodu zhoršenia svojho zdravotného stavu a zároveň uviedla, že pojednávania sa nemôže zúčastniť ani jej právna zástupkyňa ktorá je PN - materská dovolenka, čerstvá mamička. Z toho dôvodu žiadala o odročenie pojednávania minimálne do polovice júla, kedy ju právna zástupkyňa bude viesť zastupovať.

Túto situáciu krajský súd vyhodnotil ako nesplnenie zákonnej podmienky povinného právneho zastúpenia a s prihliadnutím na vyslovený záver o nezáujme žalobkyne na efektívnom konaní súdu a rýchlom rozhodnutí vo veci a sťažovanie postupu súdu zo strany žalobkyne, konanie zastavil.

Najvyšší súd sa nestotožnil s takto vysloveným záverom a považuje ho za predčasný, vecne nesprávny a v konečnom dôsledku vedúci k odňatiu možnosti konať pred súdom. Povinné právne zastúpenie v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. vyplýva z povahy správneho súdnictva, v ktorom sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými podľa tvrdenia žalobcu došlo k ujme na jeho právach. S tým korešponduje zákonná povinnosť súdu, aby v prípade, ak žalobca nie je právne zastúpený, čo je nedostatok procesnej podmienky ďalšieho postupu konania, ho vyzval na odstránenie tohto nedostatku s poučením o procesných dôsledkoch nevyhovenia výzve.

V prejednávaní veci je evidentné, že právna zástupkyňa žalobkyne už dňa 10. apríla 2015 datovala vypovedanie plnej moci dňom 10. aprílom 2015 (pričom nepreukázala doručenie tejto výpovede žalobkyňi), na druhej strane však žalobkyňa dňa 15. apríla 2015, t.j. v deň predpokladaného pojednávania v skorých ranných hodinách ospravedlňovala neprítomnosť svoju aj právnej zástupkyne a žiadala odročenie pojednávania práve vzhľadom na zdravotný stav právnej zástupkyne. Nie je ničím preukázané, že žalobkyňa ku dňu pojednávania mala vedomosť o tom, že jej právna zástupkyňa jej vypovedala plnú moc a nemala byť riadne právne zastúpená.

Vyslovený právny záver o nedostatku právneho zastúpenia ako prekážke meritórneho prejednania veci teda nevychádzal z riadne zisteného skutkového stavu veci, došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu v otázke dôvodnosti zastavenia konania v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p. čo v konečnom dôsledku viedlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto postupom v zmysle § 492 ods. 2 SSP v spojení s ust. § 246c O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K prejednaniu veci odvolacím súdom došlo v situácii, keď nová právna zástupkyňa, Advokátska kancelária PRUŽINOVÁ s.r.o., ktorá bola splnomocnená dňa 30. apríla 2015, odvolala svoje splnomocnenie a s týmto prejavom bola žalobkyňa preukázateľne oboznámená dňa 24. septembra 2015. Napriek tomu, že najvyšší súd rozhodoval v čase, keď žalobkyňa nebola zastúpená právnou zástupkyňou, vzhľadom na vyššieuvedené závery, požiadavku procesnej ekonómie a skutočnosť, že v dôsledku tohto rozhodovania nedošlo k ujme na právach žalobkyne, považoval takýto postup za zákonný. Pre ochranu práv žalobkyne ako účastníčky súdneho konania je podstatné, aby vec bola s vysloveným právnym názorom vrátená krajskému súdu, ktorý bude pokračovať v konaní v zmysle § 491 SSP.

O náhrade trov odvolacieho konania, bude rozhodnuté podľa právnej úpravy SSP o veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.